

Unia Europejska
Europejski
Fundusz
Rybacki

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo

Zabytkowy kościół w Jeleniewie odzyskał swój blask

Kościół w Jeleniewie.

Perła architektury drewnianej na Suwalszczyźnie, kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Jeleniewie, został wyremontowany dzięki środkom z Unii Europejskiej. Prace konserwatorskie, które zostały przeprowadzone we wnętrzu obiektu sakralnego, pochłonęły prawie 677,5 tys. złotych.

Historia jeleniewskiej parafii sięga XVIII stulecia. W tamtym czasie Antoni Tyzenhauz, podskarbi nadworny litewski rozpoczął kolonizację puszczy. Akcja przez niego zainicjowana przyczyniła się do powstania na obszarach pojaćwieskich sieci parafialnej. W 1772 r. erygowano parafię w Jeleniewie i pobudowano drewnianą kaplicę.

Kościół w obecnym kształcie pochodzi z 1878 roku. Do czasów dzisiejszych dotrwały zabytki z połowy XVIII wieku i wieku XIX. W jeleniewskim kościele znajdują się m.in.: malowidła z lat 70. i 80. XIX wieku pędzla Kazimierza Górnickiego, rokokowy ołtarz, konfesjonał i ambona z konfesjonałem z 1846 roku – pochodzące najprawdopodobniej z kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Wigrach lub nieistniejącego kościoła pw. św. Marii Magdaleny w Magdalenowie. Do dzieł sztuki snycerskiej należą także rzeźby nieznanymi świętymi autorstwa anonimowego artysty. Rzeźby, obrazy i przykłady rzemiosła artystycznego zostały wpisane do rejestru zabytków w latach 80. XX wieku. W 2013 roku do tej listy dołączono zabytki ruchome – organy pozytywowe powstałe po 1878 roku i trzy skrzydlate anioły, odnalezione na strychu kościoła w Jeleniewie.

Wraz z upływem czasu, stan niezwykle cennego dziedzictwa kulturowego i historycznego kościoła w Jeleniewie pogarszał się. Podejmowane wcześniej próby ratowania i zabezpieczenia zabytków przed zniszczeniem nigdy wcześniej nie zostały przeprowadzone tak kompleksowo, jak w ciągu kilku ostatnich lat. – Bez dotacji nie byłoby możliwości wykonania tych wszystkich prac – twierdzi ks. Tadeusz Antonowicz, który proboszczem w Jeleniewie jest od 1995 roku.

Remont zakończony w maju 2015 roku objął wykonanie profesjonalnych prac konserwatorskich i restauratorskich, polegających na powstrzymaniu procesu degradacji struktury drewna, przemalowaniu elementów drewnianych – wcześniej zabezpieczanych farbami niskiej jakości, naprawie przetarć, złuszczeń i licznych spękań elementów drewnianych, które zostały poddane dezynsekcji i oczyszczeniu. W ramach projektu konserwatorzy zabytków zrekonstruowali też brakujące elementy rzeźb i ornamentów. Prace prowadzone od listopada 2014 roku związane były z konserwacją ambony, konfesjonałów, organów, empory i trzech rzeźb aniołów. Ponadto, zabytkowe organy przeszły kapitalny remont – renowacji i naprawie poddane zostały: mechanizm powietrzny, traktura, kontuar, wiatrownica i mechanizm dźwiękowy. Dzięki temu będzie możliwe wykorzystanie w pełni możliwości dźwiękowych i artystycznych organów.

Jeleniewski kościół, stanowiący dziedzictwo historyczne i kulturowe obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju Obszaru Rybackiego „Pojezierze Suwalsko-Augustowskie”, nie po raz pierwszy skorzystał z unijnego wsparcia, by ratować wspólne dobro. W 2013 roku inicjatywa przywrócenia obiektowi świetności, a tym samym zwiększenia atrakcyjności Jeleniewa dla turystów, objęła wykonanie elewacji, wymianę pokrycia dachowego na blachę miedzianą, impregnację więźby dachowej, wykonanie pełnej konserwacji dwóch ołtarzy bocznych, oraz ołtarza głównego. Dominującą kolorystyką poddanych renowacji elementów wnętrza jest kość słoniowa i biel ze złotem. – Kościół robi teraz wielkie wrażenie. Trzy rzeźby aniołów wreszcie wróciły na swoje miejsce. Nie mniej ważny jest też remont dachu, który przeciekał i elewacji, niszczonej latami przez nietoperze – wymienia ks. Antonowicz.

Na strychu kościoła wykonanego z drewna iglastego znalazł bowiem schronienie podlegający ochronie gatunek latającego ssaka. Znajduje się tam kolonia lęgowa nocka łydkowłosego. Ze względu na tego nietoperza utworzono obszar Ostoja Jeleniewo włączony do Europejskiej Sieci Natura 2000.

Bogactwo natury i historyczne dziedzictwo Suwalszczyzny turyści w tym sezonie będą mogli podziwiać w całej okazałości. Wyremontowany kościół w Jeleniewie to jedna z atrakcji północno-wschodniej Polski – tylko kilka drewnianych obiektów sakralnych przetrwało w tej części regionu, m.in. w Studzienicznej i Berżnikach. Dodatkowo, prócz wizualnej strony, jeleniewski kościół może zachwycić nieznaną dotąd jakością dźwięku organów. Podczas koncertów będzie można usłyszeć pełne brzmienie instrumentu po remoncie.

Parafia Rzymsko-Katolicka Najświętszego Serca Pana Jezusa w Jeleniewie, która jest beneficjentem projektu, pieniądze pozyskała w ramach Europejskiego Funduszu Rybackiego z Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013” w ramach działania 4.1 Rozwój obszarów zależnych od rybactwa z wyłączeniem realizacji operacji polegających na funkcjonowaniu lokalnej grupy rybackiej (LGR) oraz nabywaniu umiejętności i aktywizacji lokalnych społeczności”.